

2250

Register.

KUNGSS UNIVERSITETS
FOLKOMMINESARKIV

A:b 4 Försvullen åt djävulen.

A:i 5 Husrået på Eketorp.

A:f 6 Bäckahästen.

A:o 10 Lyktgubbar.

A:p 11 Gastbloss.

A:r 12 Gengångare.

" 13 Vilse.

B:d 14 Dödsvarsel.

B:f 15 Drömtydning.

C:b 16 Spådomen om Gudmundtorps prostar.

C:h 17 Maran.

E:c 19 Vissling.

" 20 Svartkonstboken.

" 21 Bordsbön.

E:d 22 Bläs i pannan på hästar.

" 23 Skärtorsdagsnatten.

G:j 19 Rödhåriga.

H:c 24 Prästen som drev bort sin fru.

H:j 25 Svalan.

H:k 26 Han som tog huvudskallarna ur benhuset.

I:b 27 "Jag har en flicka nätt och ung..."

- I:b 28 "För så fick jag gau..."
" 29 "Peter han traska..."
" 30 "Hem kommer far och fuller var han..."
" 31 "Jo i en olycklig stund..."
" 32 "Gud nåde mig armé flicka..."
" 33 "Jag har en käring fått..."
I:c 34 "Den unga Hedvig skön..."
" 36 "Valsens toner klagande ljuder..."
" 37 "En afton vid solens sista ljusning..."
" 38 "Vid vägen satt en gammal man..."
I:e 40 "Rida, rida ranka..."
" 41 "Vyss, vyss liden tjing..."
I:f 42 "Här ska va gille te Månsa i torpet..."
I:g 43 Härmning av näktergalens sång.
I:h 44 "Vad är det dingelidång..."
J:a 45 Skrämd havande kvinna.
" 46 Ofödda barn.
" 47 Födelsemärken.
" 48 "Hedning" innan dopet.
" 51 Barndop
" 52 Havande kvinna som stjäl.
" 53 "kvinnor vid begravning.
" 54 Främmande in till en bärnsängskvinna.
" 55 Stål i vaggan.
J:f 56 Bölder.
" 57 Värk.
" 58 Näsblod.
" 59 Gulsort.
" 60 Skorv.
" 61 Tandvärk.
" 62 Utslag på munnen.
" 63 Gulsort.
J:g 64 Den döde biägare.
" 65 Pengar i kistan.

2250

3.

LUNDSS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

K:b 11 Olika dagar att gå i tjänst.

M:e 67 Hälsa på blommande lin.

P:b 18 Ängasnärpan.

" 20 Göken.

" 69 Storken.

U:b 13 bröd vid bak.

Gäste
en Gudmuntos
Prof. A. N. Frankenberg

2250

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

4.

I någon av socknarna i Frosta fanns förr en präst, som en gång ute på markerna träffade en 16-årig tös. Hon frågade prästen i det hon pekade på tre par oxar, som gingo för plogen: "Va' ger prosten mej om ja kan stanna de där tre paren studar?" De två paren kunde hon stanna men ejif det tredje, "ty", förklarade hon, "di har fått "flyrön i huvudet". /d.v.s. de voro härda mot trolleri, vilket hade tillgått på följande sätt: frön från ett träd hade fallit på ett hustak och där grott. Då en buske där utvecklats tog man kvistarna och med dessa genomborrade man hornen på oxarna. 7

"Vad kan du mer göra?" frågade prästen.

"Mjölka", sa tösen.

Så mjölkade hon en av prästens kor till blodet kom fram.
Då sät prästen att hon förskrivit sig åt den onde.

Så blev hon sjuk och prästen kom till henne och sade till henne, att om hon dog skulle hon möta honom nästa natt kl. 12 på kyrkogården, så skulle han rädda henne från den onde.

Tösen dog och kl. 12 kom hennes välnad. Men sorgsen sade hon till prästen.

"De som en gång e foirrsvered
e evigt förlored."

För henne fanns ingen räddning.

2250

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

5.

På följande sätt hade hon förevurit sig åt djävulen: tre gånger skulle man gå runt kyrkan men ej förbi kyrkdörren och vid sista gången skulle man säga.

"Guds helige ande gå från mig
och den onde ande kom till mig!"

På så sätt hade hon "flåst den helige Ande från sig." Men detta måste göras innan hon begått "Herrens heliga nattvard."

2250

6.

LUNDSS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Husrån.

Husrån.

År 1894 då Eketorps gård ombyggdes och gjordes större, hörde man husrån klampa på vinden. Ofta sprang man upp men, naturligtvis var intet att se. Så gick det hela första vintern. Det försvann så småningom, kanske imiterade det arbetarås gående på vinden.

2250

7

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Husrået.

Husrået.

När snickare Hellström sluttat arbetet om kvällarna på Eketorp hörde man "husrået" senare på natten hyvla flera timmar i stråck och det precis som man hörde Hellström själv.

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNEARKIVBäckahästen.Bäckahästen.

Jag brukade, då jag var barn ligga i samma säng, som min åtta år yngre syster Johanna. En natt märkte vi en katt, som hoppade upp och lade sig emellan oss. Johanna, som var den modigaste grep katten och ville dra den ned på golvet. Men ju mer hon drog ju längre blev katten. Slutligen lyckades det och katten föll i golvet med en duns. I rummet stod en korg full med skorpor. Vi hörde hur katten hämtade skorpa efter skorpa, som han släpade bort över golvet till en annan krok. Men om morgonen var ingen skorpa rörd och dörrarna till rummet varo stängda och ingen katt fanns där.

2250

9

LUNDs UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Bäckahästen.

Bäckahästen som "fölmärr" vid Rolsberga.

Bäckahästen.

Ägaren till Rolsberga hette Jöns Richardsson och han och hans fru såg en dag en yacker vit häst med sitt föl gå och beta nära gården. "Jöns du får gå ut och slippa in fölmärren." Men Jöns ville ej höra på det Grat.

Plötsligt hörde de hästen gapskratta och sprang ned sitt föl i ån.

2250

10.

FJÄRDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Lyktgubbar.

Lyktgubbar voro förr vanliga i trakten och jag har själv sett otaliga. Det var lantmilitare, som nätt falskt. Man såg hur de sprang i vild fart. Där de stannade sa' folk: "Där har de nätt falskt."

Lyktesubbar.

2250 LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

11.

Gastbloss.

När mina bröder en gång skulle hämta hem hästarna från skogen tyckte de sig plötsligt vara mitt inne i ett eldhav. De blev förskräckta men såde ingenting och då försvann gastblossen lika fort som de kommit.

Gastbloss.

2256

12.

LUNDs UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

n gengångare.

Om gengångare.

De som äro födda en söndag ha särskild förmåga att se övernaturliga väsen. På ett ställe i Gulmundtorps socken, tjänade en flicka, som var söndagsbarn. Hennes husmoders mor var död sedan flera år. Men en dag då hon promenerade i trädgården med husmodern såg hon den dödas välnad:

"Där borta under äppelträdet står gammelmor och hon står där mest var dag."

"Var?"

"Hon ej mor se henne?"

"Nej."

"Se då över min axel!"

Hon gjorde så och såg till sin förtvivlan sin mor stå under trädet. Synen varade ej länge. Hon hade ingen ro i sin grav.

2250

LUNDSS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

13.

Vilse.

Vilse.

Min far var möllesven vid Rolsberga. En gång "gick han genom enet", då han skulle gå hem. Då såg han en stor karl, som gick och skar ene iklädd päls, men denna var vänd bakifrån. Far gick vilse och tre gånger kom han till ett visst hus, "vatthuset", som låg i skogen förr i världen. Då miste han vända rocken och så fann han vägen.

2250

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

14.

arsel.

Varsel.

När min far dog, såg min mor dagen innan förjämt halmstrå
och tändstickor i kors, vilket betyder död i familjen, så att
hon var beredd på hans frånfall.

2250

LUNDSS UNIVERSITETETS
FOLKMINNESARKIV

15.

Dröntydning.

- Drömmar om döda betyda "böst vä'r".
" " ägg i rede betyda förargelse.
" " eldsvåda betyder bröllop.
" " mycken frukt betyder sjukdom.
" " lus betyder mycket pengar.
" " lakān betyder död.
" " pengar betyder förargelse.
-

Dröntydning.

2250

LUNDs UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

16.

Spådomen om Gud-
mundtors prostar.

Spådomen om Gud-
mundtors prostar

På den tiden avrättningsplatsen var i Hörby fördes en livdömd dit att avlivas. Då han kom förbi Gudmundtors kyrka blev han plötsligt klarseende och spädde, att Gudmundtors prostar antingen skulle dö mycket hastigt eller bli sinnessvaga. Så blev det också.

Prosten Palmgren dog hastigt, med prosten Schröder gick det på samma sätt. Han hade hållit husförhör med Crups lärlingar /lantbrukselver/ och till en hade han sagt att han skulle göra si och så till nästa gång han kom.

"Om vi lever," sa lärlingen.

"Ja, om vi lever," sa prosten tre gånger och om natten dog han.

Prosten Edestrand blev rubbad.

2256

LUNDSS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

En natt gav min syster Johanna underligt hesa stönanande ljud ifrån sig. Jag vågade ej röra mig. Då valnade far, som låg i samma rum och skrek med tordönsstämma "Johanna", som då valnade och var räddad. Maran hade satt sig på munnen och höll på att kväva henne och hade man ej ropat hennes namn kunde hon kvävts.

Jag låg en natt hos min mor. Plötsligt skrapade det på dörren mellan farstun och sovrummet. "Jaså kommer du nu igen", sa min mor. Jag kröp i förskräckelsen under täcket men mor skyndade sig att ta "fars" byxor och lade över knäna på henne, "ty maran har aldrig makt över kamrar och kattläder". Min mor kände hur maran arbetade och arbetade för att komma över hindret - men förgäves.

2250

LUNDS UNIVERSITETS.
FOLKMINNEARKIV

19.

Om man visslade om kvällen kom fan och spottade
en i nacken.

Vissla.

/Sade man för att skrämma barn./

Rödhåriga, sade man vore "gjorda på havrehalm."

Rödhåriga.

2256 LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMÄNNESARKIV

20.

Historia om
Svartkonstboken.

När jag var barn talte folk om, att löjtnant Tenger som bodde vid Böstofta hade svartkonstboken. En gång när han var bortrest hade pigan fått fatt på den och lüste. Allting föll ner från väggarna och där blev ett fasligt väsen. Men Tenger förnam det där han var och kom fort hem och ställde allt till rätta. Ja, det var en farlig bok. Den kunde de göra mycket ont med men gott också, för folk sa, att de som hade den kunde upptäcka tjuvar med tillhjälp av den.

Historia om
Svartkonstboken

2250

LUNDs UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

21.

Bordsbön som min mor lärde mig.

Allas Ögon lita till dig, herre Allsmäktige! Du giver
dem mat i sinom tid, du uppläter din milda hand och allt det
som levande är mittar du till behaglighet. Åra vare Fadern,
Sonen och den Heliga Ande.

2250

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMANNESARKIV

22.

Blås i pannan
på hästar.

Blås i pannan
på hästar.

Om man i det ögonblick stoot betäcktes hängde något
vitt mitt emot henne fick föllet en vit blås i pannan.

2250

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

23.

Skärtorsdagsnatten.

Skärtorsdagsnatten

Skärtorsdagenatt tog man in rakor och kvastar
för att ej häxorna skulle ta dem. När häxorna
genom skorstenen skulle flyga upp till Blåkulla
skulle de säga: "Rött opp och ud och ingenstans imod."
En gång var det en som sade: "Rött opp och nör,
och ingenstans imod" och hon fick hoppa hela natten
i skorstenen.

Ekar
Frosta
Gudmundtorp
Sägen.

Nyckes Präst Frälsnings
Boe av Hörn Olofstorpe 2250 LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

24

Prästen som drev bort sin fru.

Sägen.

I gamla tider var det en präst i Gudmundtorp, som en gång promenerade med sinfru. Så misikte han, att hon ej hystade någon skugga. Då troddes han, att hon var djävulens utvalda och körde bort henne och utslungade färbannelse:

"Likas omöjligt som det är för en lilja att växa på mitt stenbord, likas omöjligt är det för dej att uppnå Guds rike."

Hon gick och gick och många år svunno här. När hon kände slutet nalkas gick hon åter till prästgården för att låna hus. Som prästen förbjulet Husfolket, att låna frömlingar. De kände ej igen henne, men gjorde det undan. Om natten dog hon. Husfolket blev förfärad och kallade på prästen. Denne kom och på en ring kände han igen henne. Hon blev förskräckt, men ännu förskräcktare blev han då han kom in i sitt rum och såg en lilja växa på stenbordet.

2250

LUNDs UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

25.

Sägen om svalan.

Sägen om svalan.

Svalan tog en gång sax och nystan från jungfru Maria. Saxen tog hon till stjärt och nystanet har hon under näbben. Hon kvittrar: "Gud vet, jag säg det alri!" (s. s. s. s. b.)

2250 LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNEARKIV

Skrämthistoria.

Skrämthistoria.

Han som tog huvudskallen ur benhuset.

Förr i världen hände sig en gång att några bondpojkar i Gudmundtorp en natt satt och söp. Då förklarade en att det ej fanns något han ej vågade göra och erbjöd vad. Man slog vad med honom, att han ej skulle våga att klockan 12 om natten gå upp i Gudmundtors kyrka i benhuset och ta en dödskalle och hämta den ned till de andra. Bondpojken gav sig i väg. Kommen till benhuset tog han en skalle. Då hörde han en dov röst säga: "Ta ej den, ty de e min." Då tog han en annan, men då sade en röst "Ta ej den, ty de e min farfars." Han tog då den tredje "Ta ej den ty de e min farfars." Han tog den emellertid och satte i väg mot huset där de andra väntade honom. Hela tiden hörde han någon som förföljde honom. Men han kom först till stugan, slängde in skallen och ropade: "Här är shallen och efter, den som ska ha'n." ~~Dannarditaturiengjäremekortintryckxavmitt~~
~~Yttarverudhörd~~. Den som kom efter honom var en av de andra bondpojkarna som först sprungit före och talat i benhuset för att skrämma den andre.

2250

LUNDs UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

27

Jag har en flicka nött och ung...

Jag har en flicka nött och ung
hon väger 7 och 90 pun
och när hon dansat golvet om,
så darrar husets grun
trall...

Nu har jag dansat solen om,
och många glas jag haver tom
och när flickan till sångs vill gå
jag henne följa må.
trall.

2250

LUNDs UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

28.

Fragment av visa.

Fragment av visa.

Forr såz fick ja gau
me speseklud och krave grau grau grau
me speseklud och krave
men nu så får ja gau
me en tippeder mave, aj, aj, aj.

2250

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

29.

Dryckesvisa.

Peter han traska...

Peter han traska
med flaska
och glaset i han.

Johannes han smaska
och Niklas blev full
"Divelun, divelun, korikum"
alla små fåglar sjunga: "Korikum hej!"

Dryckesvisa.

2250

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

30.

Hem kommer far och fuller va' han...

Hem kommer far och fuller va' han,
och picken slo' han i bor'ed
och etter kommer mor
och banna och svor
varför han så gjord
"Slår du itu svejsaren din
va' har då ja' til fillerdusan min."

Jo, i en olycklig stund...

Jo, i en olycklig stund
då blev jag gift kantänka,
då gick jag in i ett förbund
med en förmögen änka,
de vill si hon hade pengar
men ja' hade inga.

Ovett fick ja' så de hägla liring örn'a
och söp hon gjorde var natt
och argsint som en drake,
hon kola av en vacker natt
sörjd av en trogen malte.

Så tänkte ja' så här:
"Här ska bli leven
och leven med Lasse."

Men så kom släkten och hela arvet tog
så va' ja' fick det var
endast på tjing, tjing. /smörj./

2250

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

32.

Skämtvisa.

Gud nåde migarma flicka,
min mödom har jag mist,
i skogen där jag vandrade,
tjiho tjiho, ja, vandrade,
där hänger han på en kvist.
Den kvisten var ej långer
men luden vid sin rot
och skalled till sin topp.

Skämtvisa.

2250

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMIMNESARKIV

33.

Jag har en köring fätt...

Jag har en köring fätt,
som alri gör nä't gott.
Hon pokkar, knoriar, fnys,
hon frönar, drönar, nys.
En sådan en har jag
att bitas med var dag.

Den unga Hedvig skön...

Den unga Hedvig skön
en aftonstund spätsera
uti en lund så grön
sitt sig därmed förmöja.
Att plocka blommor små
och binda kransar då
åt Ludvigs sköna arm
hon dem visst binda må.

Hon böjde handen ned
en blomma att avbryta
som fina blader bar
och ljuvligt man-de lukta.
Då hon så nöjd och glad
den blommnan brutit av
var döden strax tillhands
att ända hennes dar.

En giftig huggorn sig odrägeligt
upphävde och med sin listighet
sig under blommnan dolde,
att stinga Hedvigs hand
och göra vändan svår,
då hon sitt unga liv
för blommnan mista får.

"Ack, Ludvig, Ludvig du
väl sorgsen minde bliva,
då du från Rosenlund
ett sorgebrev får höra
varuti skrivet står,
att nu din unga brud
i afton blivit död
i Rosenlunden grön."

Hans syster som där stod
bland flickorna på golvet
hon ropte: "Kom min bror,
kom hit för sista gången
och skåda på den hand,
som ormen stungit har,
den du så ofta kysst
och nu omlindad är."
Han kastade en blick
på Hedvigs vita kinder
och på den kransen grön,
som prydde hennes tinder.

Han klappa henne ömt
och kysste hennes mund.
"O, Gud hör du min bön
tag mig på denna stund."
De bärts nu båda bort
i jordens tysta gömma
att vila få med lugn.
Du yngling må ej glömma
den trogna flickans namn.
Skriv det i livets bok,
och läs det för var man
som vet sig ölskad nog.

2250

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

36

I trakten av Dybeck bodde en speleman, som sveks av sin
älskade. På hennes bröllop bad han få spela och spelade då föl-
jande vals, den enda han spelade:

Valsens toner klagande ljuder,
tröst åt mitt sårade hjärta bjuder.
Väl kan jag dö, men jag kan aldrig glömma
vännen, som glömde sin kärlek och mig.

Denna hand så ömt jag trodde!
men vad svek därunder bodde.
Ja, förrän jag dör, jag kan ej glömma
vännen, som glömde sin kärlek och mig.

Tyst, var tyst, du arma hjärta,
som så ljupt förstörts av smärta.
Ja, nu vill jag dö och nu vill jag glömma
vännen, som glömde sin kärlek och mig.

Men av den sången blev det ingen glädje i bröllopsgården.
Bruden blev förtvivlad och blev sedan aldrig riktigt glad igen.
Men han som spelat gick bort och hängde sig.

Min bror kvinga Hanna Olsson va' me' på de bröllopet."

En aftonstund vid solens sista ljusning...

En aftonstund vid solens sista ljusning
en främling från sin höga Nord
han satt en kväll i sin förtjusning
och tänkte på sin fosterjord.

Han satt i en av Söderns salar
vid näktergalens ljuva sång
han tänkte på de finske dalar,
han blev ditförd så mängen gång.

Där ser jag citroner blomma
ej pomeranser växa vilt,
men jag ser flickan i sin frömma
förtjusningsfylllda blomsterbild.

Ja, dessa berg, ja dessa dalar,
ja, dessa snöbetäckta fjäll,
en helig röst mig återkallar,
var finner jag mig mera säll?

Men ülskarn kom och sorgen flydde
ifrån den trogna flickans bröst
Amos klagar och hon lydde
kärleken gav lugn och tröst.

Vid vägen satt en gammal man
han talte dessa ord försann:
"säg varför gråter du min vän
har du alls ingen tröst igen?"

—"Den vän jag ej förglömma kan,
som gav sitt hjärta åt en ann.
Var afton jag åt lunden går,
jag fuller tårpar vart jag går."

—"Se därför du ej sörja får
med sorg din ungdom fort förgår
nog finns här flera vänner kvar,
som ett uppriktigt hjärta har."

—"Nog tror jag dig, öu gamle man,
men vännen jag ej glömma kan,
som mig sitt hjärta givit har,
och evig tro mig svurit har."

2250

39

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

"Tror du att Gud han lever ej
han tröstar den som närrad blir
och straffar den som överger

...
Som fåglar längtar efter ljusen dag
så längtar jag på klockans slag,
som timmaglaset runnit ut,
så längtar jag på tidens slut.

Adjö med min far, adjö med min mor,
adjö med min syster, farväl min bror,
farväl med dig min otroga vän
i himlen råkas vi väl än.

2250

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESBOKHÅLLNING

40

Rida, rida, ranka...

Rida, rida, ranka...
hästen heter Blanka,
hästen heter Gadegrå,
han kasta tösan au,
bus ned i bäcken
och påsen efter säcken.

2250

41.

LUNDSS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Väggvisa.

Väggvisa.

Vyss, vyss, liden tjing
i maren kommer King Fing
farens din
med sol och måne och männen hjärteblo'.

2250

42.

LUND S UNIVERSITETS
FOLKMINNEARKIV

Här ska' va' gille te Månsa i torget...

Här ska' va' gille te Månsa i torpet,
helikus mens! sicket snack va' ~~au~~ de
Alla de munka' han uti ring,
Rasmus i Ronstorp, Lille Knud i Mänstorp,
Negomavagga och knegomaplagga.

Och vem som har kommit denna visan på gång,
sicka fil, sicka stil, sicka häringar uti rum,
den vördige man Jäppa Jäsling,
Per Pipare, Brant Bagare, Stenkur,
Kur dansare, Kurvalsare och Fingerlur
Humpenisse och Rumpetisse,
och Håkan Träfot och Fingerlur.

2250

43.

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Nötktergalens sång.

När nötktergalen sjunger låter det så här:
"Dräng, dräng, dräng
nu ska du följa pigan i säng.
Pinka na, pinka na.
Ljuvlit, ijuvlit!"

2250

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

44

åtor.

Gåtor.

Va' å då dingeli dång
Å så pass lång /tecknar med händerna 2 dm./
mä ping färr snuden.

/Korv./

Va' å då son står på galed och lägger
rompan på taked /skorstenen./

45.

2250 LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Skränd havande
inna.

Skränd havande
kvinnan.

Min tös ville bara skrrika ej dia "fast ingen hade så
bra di som ja." Jag hade nämligen blivit skrämd innan bar-
net föddes och nu var enda botemedlet att skrämma ~~hem~~
igen. Drängen Anders störtade plötsligt in och ropade med
terdönsstämma: "Å de ditt barn, som skriger?" Jag blev
rädd. Men sedan slrek barnet aldrig utan diade ordentligt.

2250

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

46.

Ofödda barn.

Henrik Trulssons fru i Strö.

Ofödda barn.

När Henrik Trulssons fru i Strö fick barnet Anna, sade hon, att hon aldrig ville ha flera barn. Mannen fick ej komma när henne men hon hade ingenting emot att han gick till andra fruntimmer. När hon så låg på sitt yttersta såg hon vid sänggaveln sex små änglahuvud betrakta sig. Hon kallade till sig sin dotter och sade till henne: "Ser du, Anna, de sex änglarna, som se på mej. De'e de barn jag skulle fött."

2250

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

47.

Min äldsta flicka Johanna fick ett hallon strax över högra ögat. Som havande hade jag plockat hallon och ett kommit att vidröra mitt högra öga. I sådana fall måste modern blåsa först till höger och vänster om näcket och sedan rakt på det sant gapa över det 40 menigrar på fastande mage.

48.

2250

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Dåvarande ägaren till Snogerödsgården /omkring 1871/ fick
en ging ett barn, som såg ut som en gäddla. Det var därför att
modern sett en levande fisk, ty galet gick det om icke alla fiskar
som barnslingsvinner sågo dessförinnan varo avlivade.

2250

LUNDs UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

49.

Då min andra flicka var ett år gammal "snorflade" hon.
"Du har sparkat efter hunnen", sade min mor till mig, och tog
hundens nos och stötte den mot nisan på barnet, som genast
blev friskt.

2256

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

50.

"Hedning".

"Hedning."

Innan dopet kallades barnet "hedning". Om dopet skulle vara heuma skulle man slä ut dopvattnet på gräs. Barnet skulle då få "én så'n grann härvidjst."

2250

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

51

Barndop.

Barndop

Vid barndop shall den som håller barnet vara alldeles tyst, men inom sig antingen säga om varje prästens ord eller säga amen innan prästen, annars blir barnet "trött att lära". Om den som skall döpas är en flicka shall man sticka in en synål i lindan, dock ej så att barnet kan sticka sig. Då blev flickan dyktig att sy.

2250

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

52.

Havande kvinna
som stjäl.

Havande kvinna
som stjäl.

Om en havande kvinna stjäl är det risk att barnet blir en tjuv, isymmet om hon stjäl ett nystan och sedan stoppar det i barnen. Då är barnet så gott som predestinerat till tjuv.

En dräng vars moder under det hon gick havande med honom stulit, kom en gång förbi en skarprättare vars dragna svärd låg på marken. Då drängen gick förbi klingadelen i svärdet. "Jaså do e på de vise!" sa skarprätteren "ja ska hjälpa dej". Skarprättaren tog då en sena på drängens högra hand, tog sedan ett silvermynt och lade båda saherna bredvid varandra. Senan hoppade då till den kom bort till myntet men stannade där. Sedan stal aldrig den drängen något.

2250

53

LUNDSS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Begravning.

Kistan bars på begravning på en bär som fyra karlar bar
på axlarna.

Begravning.

Havande kvinnor.

Havande kvinnor skulle akta sig att se under kistan då
den så bars, ty då komme barnet aldrig att kunna gå.

När min mormor skulle begravas ställdes man ut kistan på
gården på två stolar. Då kom en kvinna med ett barn på tre år
som ej kunde gå. Hon gick bort till kistan, tog barnet i sina
ärmar och förde det runt om kistah, men ej över locket. Sedan
kunde barnet gå.

Ej heller fick en havande kvinna gå över den plats där en
person stätt lik. Barnet skulle då ej komma att kunna gå.

Havande kvinnor.

2250

54

LUNDs UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Fremmende in till
en barnsängskvinna.

När en främmande kom in till en barnsängskvinna
skulle han först gå bort till ögnen och vidrörta
denna innan han fick hälsa.

Fremmende in till
en barnsängskvinna

2256

55

LUNDSS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Stål i vaggan.

Innan ett barn döptes skulle man lägga stål / i
symmetri en sax/ i vaggan till skydd mot onda makter.

Stål i vaggan.

2256 LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNEARKIV

56.

Bölder.

Bölder.

En gång hade jag 32 bölder. Min far sade då: "De är
några som sätter dom på dej." och tog en brödbit och strökt
den över böldarna, samt satte brölbitten upp i ett träd
så flög fåglarna bort med bölderna.

2250

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

57

Värk.

Midsommaraftron lade man sig på gravarna. Kvinnor skulle ligga på mansgravar och män på kvinnogravar, och tysta skulle man ligga och gå hem utan att yttra något.

Värk.

2250

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

58.

Nästablod.

Den sjuke gör en kil av trä slår blod på kilen och
slår den in i en trappa, där den får sitta i fred.

Nästablod.

2250

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

59.

Gulset.

Gulset.

Man skulle kasta vatten i en urholkad rot och lämpa upp
den i storstenen.

2256

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

60.

Skorv.

Skorv.

Den som hade skorv skulle gå omkring till nio kvinnor vars första barn varit en pojke, få en bit fläsk av' var och en, sedan skulle detta stekas och den sjukre smörjas därmed.

2256

61.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Tandvärk.

Man skulle kolja hylleblomster i en handduk och lägga
dem utanpå kinden.

Tandvärk.

2250

62.

LUNDSSAMVERKETS
FOLKMÄRKEARKIV

Utslag på munnen.

En som ej visste om eller sett den sjukes
utslag förr skulle då han mötte honom gå fram
till honom och spotta tre gånger på hans mun.

Utslag på munnen.

2250

63.

LUNDSS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

ulsot.

Gulsot.

I sången där den sjuka ligger tar man några lus
och bakar in dem i plättar, som den sjuka får äta utan
att hon anar lusens därvaro.

64.

2250

LUNDAS UNIVERSITETS
FÖRSLAGSMATERIAL

en döde biägare.

Den döde biägare

Om den döde varit biägare är det särskilt
viktigt att binda ett svart band om varje biluppa.
Annars kommer bina att dö.

LUNDSS UNIVERSITETS
FOLKMINSKARPPPengar.Pengar.

Förr i världen brukade man göra sina pengar på många ställen men här i orten har jag bara hört om dem, som gjorde sina pengar i huvuddynorna. Så var här exempelvis en bonde, som sadé innan han dog: "när ja är dö ska I lägga hove kudden i min kista", vilket också skedde. När arvingarna ej funno några pengar trodde man hans hushållerska hade tagit dem. Denna blev förtvivlad och gick till prästen. Men tog upp kistan igen och där fann man pengarna i ett skinnfodral i huvudkudden.

2250

66

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Olika dagar att
å i tjänst.

Olika dagar att
på i tjänst.

Den som går i tjänst en söndag får det söckent hela veckan.
" " " " " " måndag " " muntert " "
" " " " " " tisdag tycker det är ti's nock.
" " " " " " onsdag " andra på dem.
" " " " " " torsdag får det tråkigt hela veckan.
" " " " " " fredag " fridagen fredligt.
" " " " " " lördag - - - ?

Den som är född en söndag har lätt att råka ut för övernatur-
ligheter.

2250

67

LUNDs UNIVERSITETS
FÄRDSLENS KÄRNING

Lin.

Lin.

Folk som kom förbi ett fält med blommade "hör" höllsade alltid på det, ty hör det är det första mänskan behöver och det sista hon får med sig och är en Guds gåva.

Ker
Ker
Fräls
Folkmotar
— 1929 - född.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Folktron om
"Ängasmärpan."

2250 K Fräls 68.

Mer Åberg Alfsdott

Folktron om
"Ängasmärpan".

När jag och min moster, Kerstin Jönsson i Rolsberga en gång promenerade på Trulstorpas ägor hörde vi "Ängasmärpor" hålla ett fasligt väsen, precis som om de ilsket fräste åt varandra: *Ruch!* Då jag frågade vad det var svarade min moster: "De e pigor, som alri blitt gifta."

Skrine
Frostas
Gudmantis

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2250
Ny 1865 N. Frankman
1865. H. H. Olofsson

69.

Storken.

Storken.

Storken tar ormar men om han tar tre stycken gå de två
första rakt genom hombra men den tredje stannar.

Skåne
Fjärås
Södervärmland

2250
LUDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV
ber av Förlagsförfattnare

70.

Om man på fastande mage hör gökken kan man bli därre.

Man kan
inte
vara
moge.

Om man ville fått 13 bröd blev det trötta i huset,
så länge bröden varade.

13 bröd int
var.